

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0601
060103

BESLUT
2019-06-05
Stockholm

Mål nr
M 560-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, beslut i dom 2018-12-18 i mål nr M 1466-18

KLAGANDE

O.A.

Ombud: Advokat E.R.S.

MOTPART

Gislaveds Kommun

Ombud: Advokat P.S.

SAKEN

Rättegångskostnader

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Med ändring av punkten 2 i mark- och miljödomstolens domslut förpliktar Mark- och miljööverdomstolen Gislaveds kommun att ersätta O.A. för rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen med 306 726 kr, varav 240 000 kr avser ombudsarvode.

På beloppet utgår ränta enligt 6 § räntelagen från den 18 december 2018 tills betalning sker.

Dok.Id 1508623

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

2. Gislaveds kommun ska ersätta O.A. för rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen med 16 625 kr, allt avseende ombudsarvode. På beloppet utgår ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för detta beslut tills betalning sker.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

O.A. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bifalla hans yrkande om ersättning för rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen.

Gislaveds kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens domslut.

Båda parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

O.A.

Den aktuella tvisten är till sin karaktär att likna vid ett ordinarie tvistemål snarare än en tvist av offentlighetsrättslig karaktär. Utredningsbördan har uteslutande legat på O.A., vilket inte är det normala i va-mål. O.A. har tvingats inleda en rättsprocess och därvid, då kommunen bestritt ansvar, inhämta omfattande och kostsam bevisning om skadans orsak och omfattning. Han får därför anses ha haft en tung utredningsbörda. Kommunen har inte heller tagit fram någon egen utredning om skadans omfattning med hänvisning till O.A.s bevisbörda.

Under hösten 2016 tog O.A. in ett sakkunnigutlåtande där det konstaterades att det utläckta vattnet orsakat skada på dräneringen och dess funktion. Utlåtandet skickades till kommunens försäkringsbolag som återkom till O.A. först fyra månader senare och vidhöll att skada inte visats.

Under våren 2017 hölls ett möte mellan O.A. och kommunen där O.A. visade en film från dräneringsledningen. Av filmen framgick det att det fanns svackor på ledningarna och lera i dem. Kommunen ändrade inte sin inställning. O.A. tvingades därför väcka talan mot kommunen. Under den muntliga förberedelsen diskuterades nödvändigheten av att gräva upp ett schakt för kontroll av dräneringen samt vem som skulle stå för denna kostnad. Det beslutades att Olle

Andersson fick stå för den kostnaden Trots uppgrävningen ändrade inte kommunen sin inställning. Tvisten fick därför avgöras efter huvudförhandling. Det får mot denna bakgrund anses finnas särskilda skäl för att O.A. ska få ersättning för sina rättegångskostnader. Kommunen har genom sitt agerande föranlett en onödig rättegång.

Gislaveds kommun

O.A. har enligt egen uppgift haft en utredningskostnad på 56 251 kr, varav 16 251 kr inte täckts av rättsskyddsförsäkringen. Det kan inte anses vara en tung utredningsbörda. Målet utgör inte heller ett pilotmål. Om uppgrävning hade skett i anslutning till den första utredningen i oktober 2016 hade utredningskostnaden begränsats så att den rymts inom rättsskyddsförsäkringen. Kommunens egen utredning, framtagen av försäkringsbolaget, utvisade i oktober 2017 att det inte var visat att dräneringssystemet skadats av utströmmande vatten. Trots flera uppmaningar att verkställa en uppgrävning för besiktning så skedde det först tre veckor innan huvudförhandlingen. Om uppgrävning och besiktning skett i ett tidigare skede hade sannolikt processen kunnat undvikas. Det har i processen varit av grundläggande betydelse att uppgrävning skett då sakkunniga haft olika uppfattning om huruvida dräneringssystemet skadats. Kommunen kan därför inte lastas för sin processföring.

SKÄLEN FÖR MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

I mål om skadestånd enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) ska enligt 56 b § LAV vardera parten stå sina egna rättegångskostnader, om inte ena parten agerat på sätt som framgår av 56 d § LAV eller om det finns särskilda skäl. Enligt 56 d § LAV kan en part förpliktas att helt eller delvis svara för rättegångskostnaderna om parten har inlett en rättegång utan att motparten har gett anledning till det, på annat sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet har föranlett en onödig rättegång eller har handlat på ett sådant sätt som avses i 18 kap. 6 § rättegångsbalken.

I detta fall kan Gislaveds kommun inte anses ha föranlett en onödig rättegång eller på annat sätt ha agerat på ett sådant sätt som anges i 56 d § LAV eller 18 kap. 6 § rättegångsbalken. Frågan blir därmed om det finns särskilda skäl enligt 56 b § LAV att tillerkänna O.A. ersättning för rättegångskostnader.

Huvudregeln enligt LAV, att vardera parten ska stå sina egna rättegångskostnader, har motiverats av va-målets speciella natur med en nära koppling till traditionell kommunal verksamhet. Tvister enligt LAV har en offentlighetsrättslig anknytning och kan inte utan vidare jämföras med civilrättsliga mål. Syftet med bestämmelsen i 56 b § LAV har därför varit att säkerställa att en enskild inte ska drabbas av motpartens rättegångskostnader. (Se prop. 2015/16:11 s. 56–57.)

Regeln om att en part har rätt till kostnadsersättning bara när det finns särskilda skäl för det utgår från att det normalt är huvudmannen som svarar för utredningen i va-målen. Det är huvudmannen som har utredningskapaciteten och som av bl.a. den anledningen har ålagts bevisbördan för flertalet relevanta omständigheter i va-mål. Det förekommer dock att fastighetsägaren är bevisskyldig för viktiga omständigheter, t.ex. i fråga om vilken skada denne drabbats av i ett översvämningsfall. Att en fastighetsägare, till skillnad från det normala i va-mål, har fått bära en tung utredningsbörda har därför, både i förarbetena till LAV och i praxis, anförts som exempel på fall där det kan finnas särskilda skäl att tillerkänna denne ersättning för rättegångskostnader. (Se prop. 2005/06:78 s. 120 och prop. 2015/16:11 s. 28 samt Mark- och miljööverdomstolens beslut den 23 februari 2016 i mål nr M 7875-15.)

I detta fall har tvisten avsett frågan om kommunen är skyldig att ersätta O.A. för en skada som orsakats av utströmmande vatten från va-anläggningen. O.A. har haft bevisbördan för att han drabbats av påstådd skada, att skadan orsakats av vattenläckan och att den motsvarar den begärda ersättningen, dvs. samtliga omständigheter av betydelse i målet. Eftersom han därmed får anses ha haft en tung utredningsbörda och då han har fått full framgång i alla tvistiga frågor i sak finns det särskilda skäl att tillerkänna honom ersättning för rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen. Att kostnaderna för ombud och övrig utredning till stor del täckts av en rättsskyddsförsäkring saknar betydelse för bedömningen.

Med hänsyn till målets art och omfattning bedömer Mark- och miljööverdomstolen att den ersättning som O.A. begärt för rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen är skälig. Gislaveds kommun ska därför, med ändring av mark- och miljödomstolens domslut, förpliktas att ersätta honom för rättegångskostnader med 306 726 kr.

Vid denna utgång har O.A. även rätt till ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen. Begärd ersättning i den delen är skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Överklagande senast 2019-07-03

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg, Birgitta Bylund Uddenfeldt och Ralf Järtelius, referent, samt tf. hovrättsassessorn Anders Wallin.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Emil von Schinkel.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se